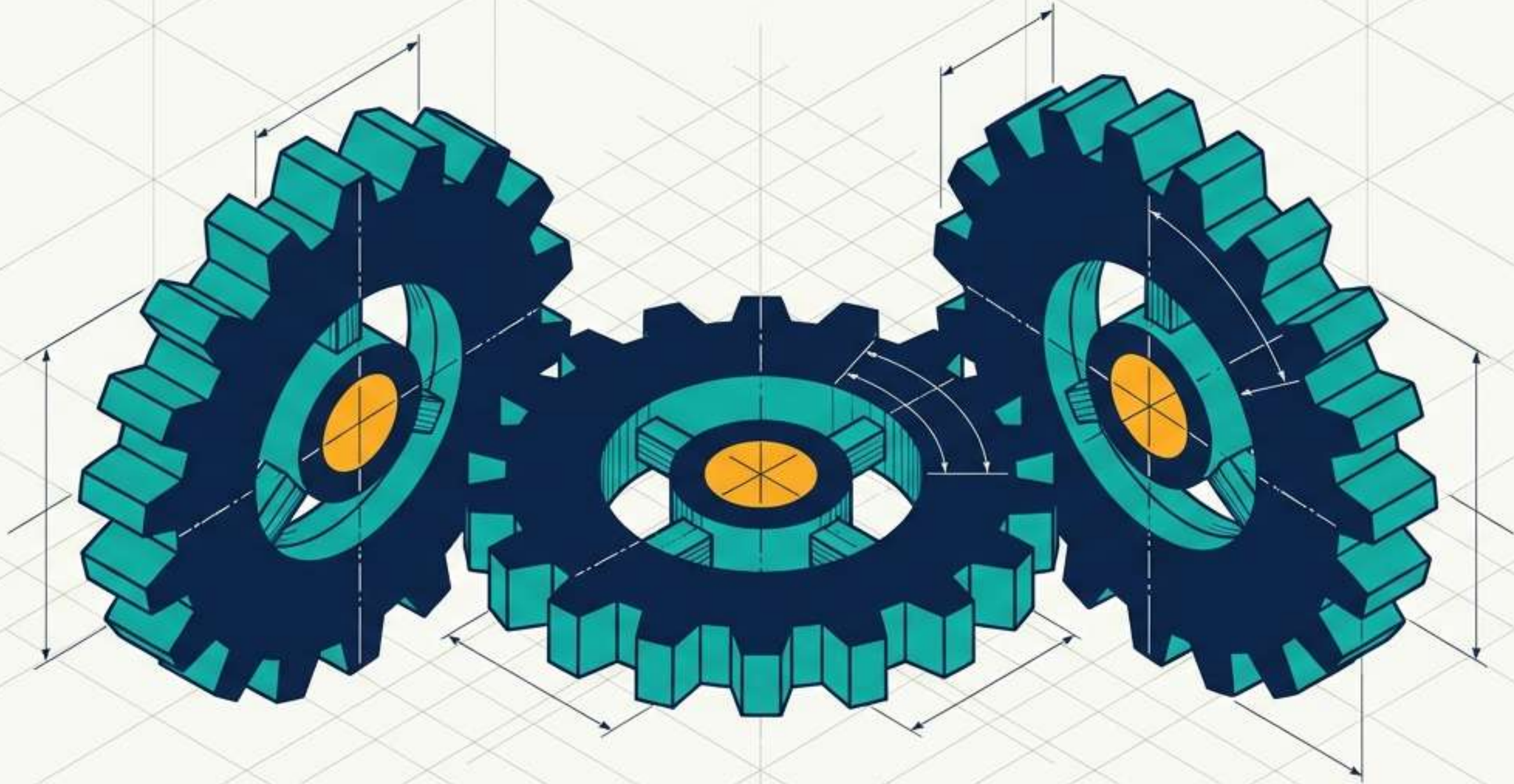

โครงสร้างและกลไกของระบบเศรษฐกิจ

จากภาพรวมระดับประเทศ สู่กลไกตลาดและการแข่งขัน

ระบบเศรษฐกิจ (Economic System) คืออะไร?

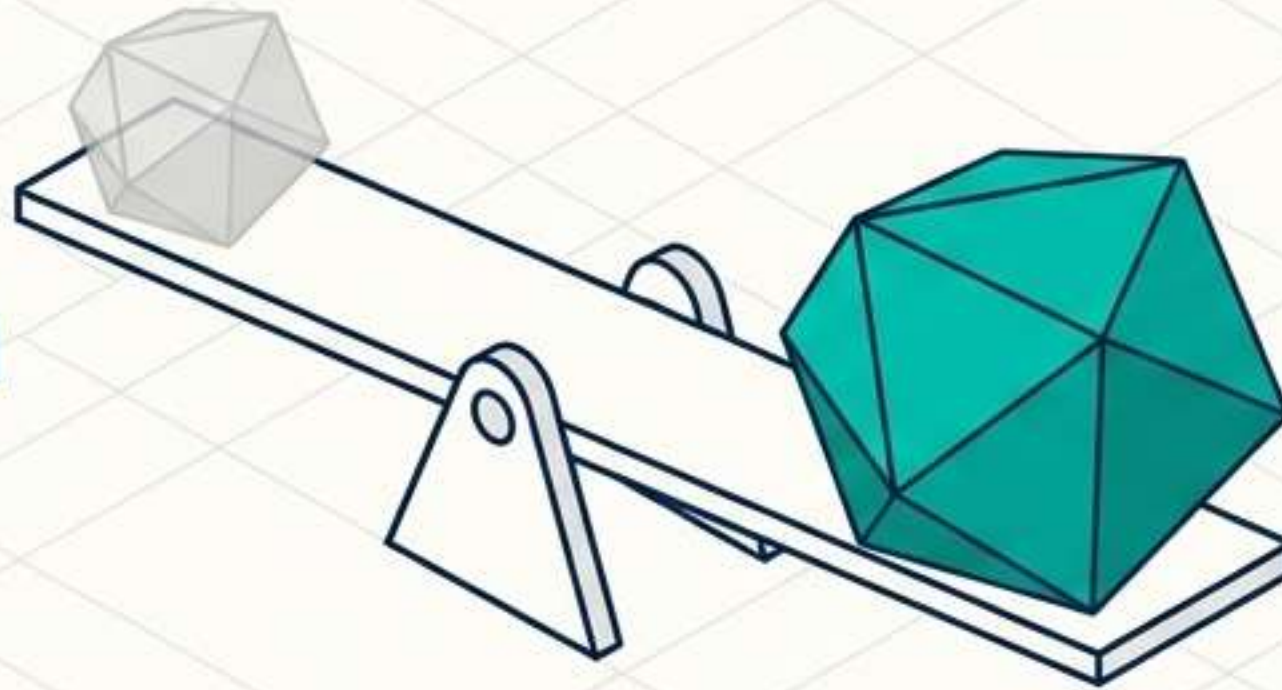
กระบวนการที่มนุษย์ร่วมมือกันสร้างและใช้ทรัพยากรเพื่อสนองความต้องการของสังคม

ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism)

กลไกราคาและเสรีภาพ

รัฐบาล

เอกชน

ข้อดี

- ✓ เกิดแรงจูงใจในการผลิต
- ✓ พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพรวดเร็ว
- ✓ ผู้บริโภคมีเสรีภาพในการเลือก

ข้อเสีย

- ✗ ความเหลื่อมล้ำทางรายได้สูง
- ✗ นายทุนอาจผูกขาดตลาด
- ✗ ละเลยสินค้าสาธารณะที่ไม่ทำกำไร

ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism)

รัฐเป็นผู้ควบคุม

ข้อดี

- ✓ สวัสดิการจากรัฐค่อนข้างดี
- ✓ ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายรายได้ดีขึ้น
- ✓ ป้องกันการผูกขาดโดยเอกชน

ข้อเสีย

- ✗ การจัดการแบบรวบศูนย์อาจเกิดความล่าช้า/ผิดพลาด
- ✗ ประชาชนไม่มีเสรีภาพในการทำธุรกิจเต็มที่
- ✗ ขาดแรงจูงใจในการคิดค้นสิ่งใหม่

ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy)

รัฐ + เอกชน

ข้อดี

- ✓ มีความยืดหยุ่นสูง
- ✓ รัฐสามารถแทรกแซงเพื่อปกป้องผู้บริโภค
- ✓ รายได้ถูกนำมาเฉลี่ยเป็นสวัสดิการ

ข้อเสีย

- ✗ เอกชนขาดความมั่นใจถ้านโยบายรัฐไม่นิ่ง
- ✗ การบริหารงานของรัฐอาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าเอกชน
- ✗ เสี่ยงต่อการคอร์รัปชันหรือแทรกแซงทางการเมือง

แกนอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจ (The Economic Ideology Spectrum)

รูปแบบเศรษฐกิจของประเทศจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของตลาดและการแข่งขันภายในประเทศนั้น

นิยามใหม่ของตลาด (Redefining The Market)

ตลาดไม่ใช่แค่สถานที่ แต่คือระบบที่เชื่อมผู้ซื้อและผู้ขายเข้าด้วยกัน

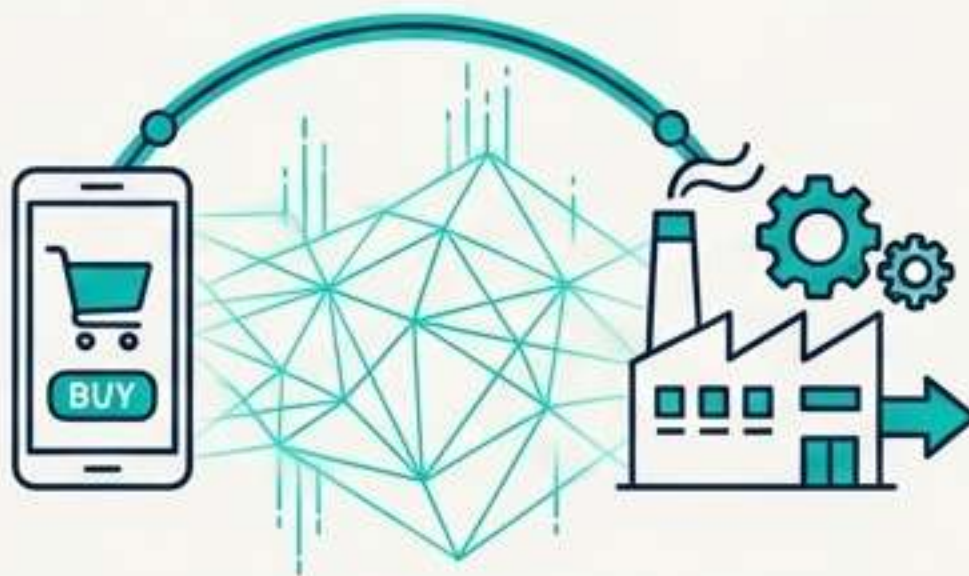
Evolution

อดีต: ตลาดแบบดั้งเดิม

ข้อจำกัดทางกายภาพและเวลา
(Physical & Time Limitations)

ปัจจุบัน/อนาคต: ระบบตลาดดิจิทัล

เชื่อมโยงทั่วโลกและตลอดเวลา
(Global & Instant Connectivity)

ช่วยให้ผลิตตรงความต้องการ

ยกระดับมาตรฐานครองชีพ

ขยายระบบเศรษฐกิจ
(Expands Economic System)

ปัจจัยกำหนดขนาดของตลาด (What Determines Market Size?)

ลักษณะของสินค้า

สินค้าจำเป็น, สินค้าคงทน, สินค้าสิ้นเปลือง
(Essential, Durable, Consumable Goods)

การคมนาคมและการสื่อสาร

การขนส่งโลจิสติกส์, อินเทอร์เน็ต, เทคโนโลยีดิจิทัล
(Logistics, Internet, Digital Technology)

นโยบายของรัฐ

ภาษี, กฎระเบียบการค้า, การส่งเสริมการลงทุน
(Taxes, Trade Regulations, Investment Promotion)

เส้นทางการเดินทางของสินค้า (The Journey of Goods)

ทำไมต้องมีคนกลาง?

พ่อค้าคนกลางทำหน้าที่อุดช่องว่างทางภูมิศาสตร์และเวลา
ช่วยกระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคที่อยู่ห่างไกล

4 มิติในการจัดประเภทตลาด (The 4 Lenses of Market Categorization)

ตามชนิดสินค้า

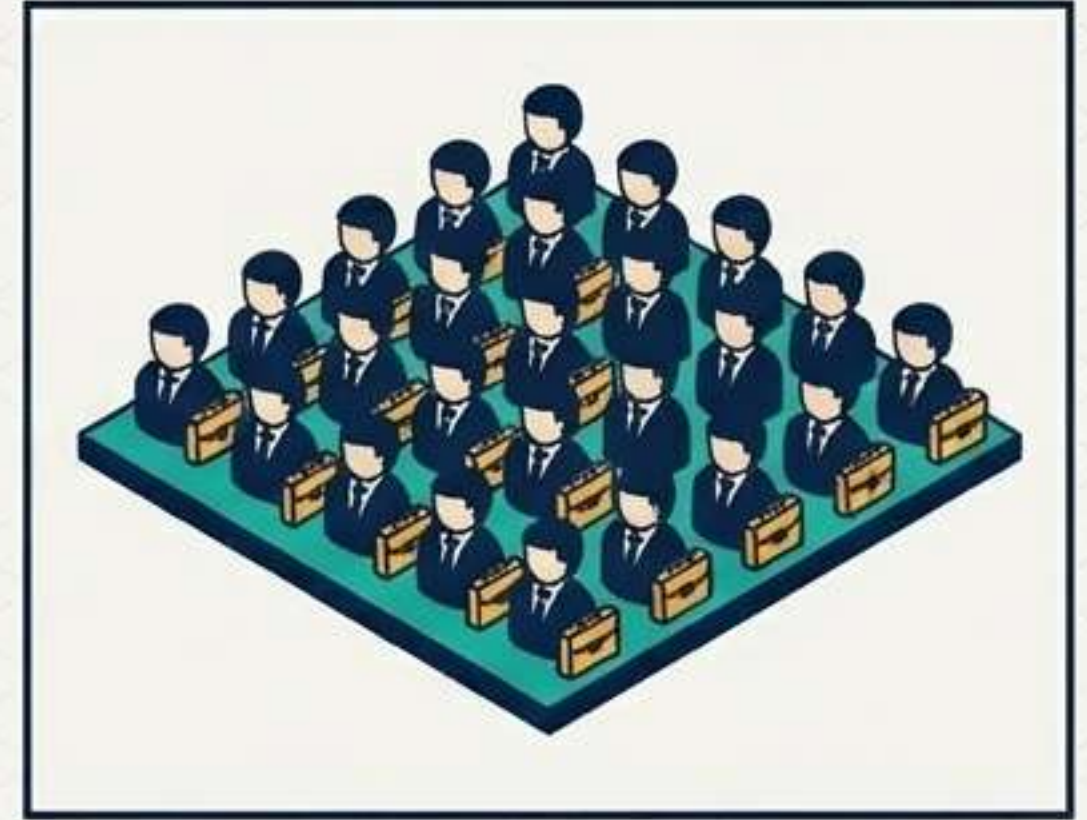
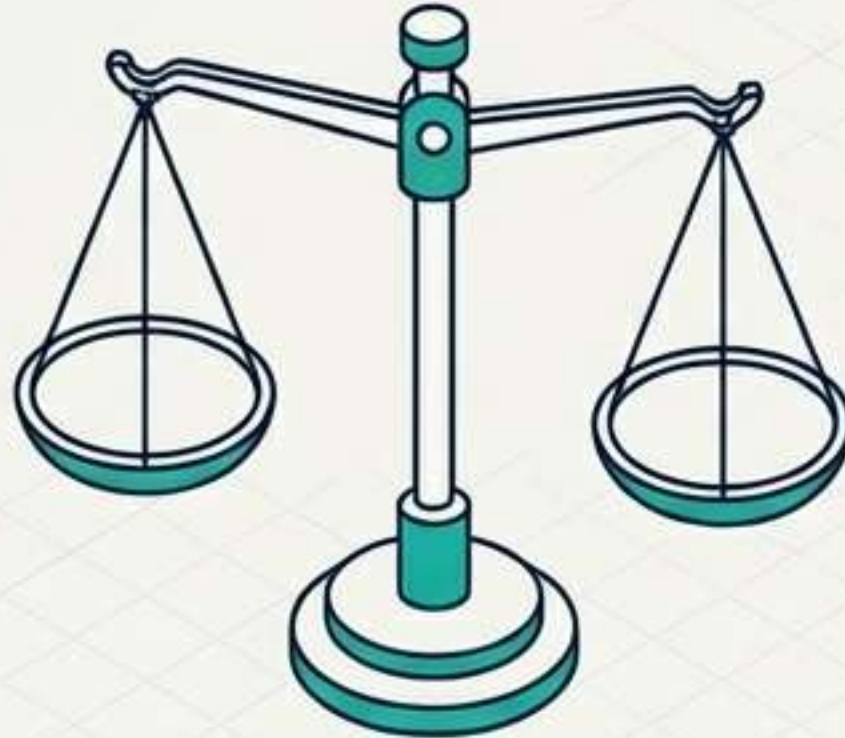
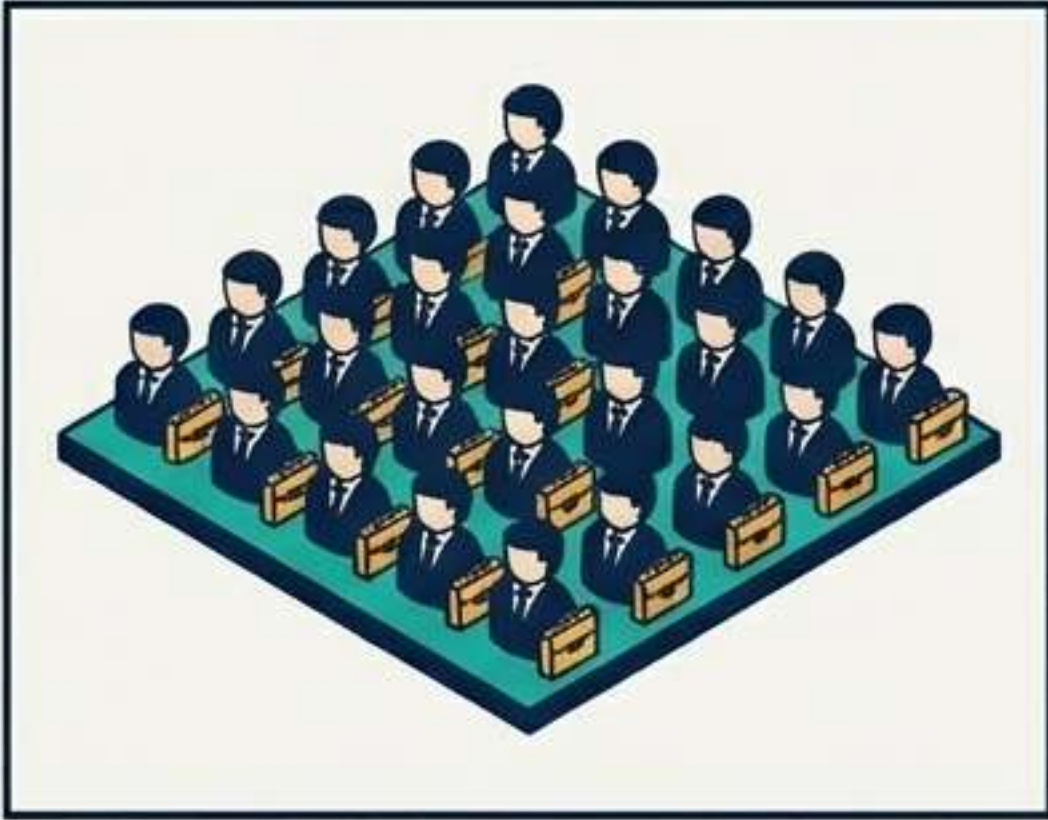
ตามการดำเนินการ
ของผู้ขาย

ตามกลุ่มของผู้ซื้อ

**ตามระดับ
การแข่งขัน**

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ (Perfect Competition)

- ✓ ผู้ซื้อและผู้ขายมีจำนวนมาก
- ✓ สินค้าเหมือนกันทุกประการ ใช้แทนกันได้อย่างสมบูรณ์
- ✓ ทุกคนรู้ข้อมูลตลาดอย่างสมบูรณ์
- ✓ เข้าออกธุรกิจได้อย่างเสรี ไม่มีอุปสรรค

ตลาดประเภทนี้มีเพียงในทฤษฎีเท่านั้น

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ (Imperfect Competition Spectrum)

ผูกขาด (Monopoly)

ไฟฟ้า, ประปา

ผู้ขายน้อยราย (Oligopoly)

โทรคมนาคม, น้ำมัน

กึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด
(Monopolistic Competition)

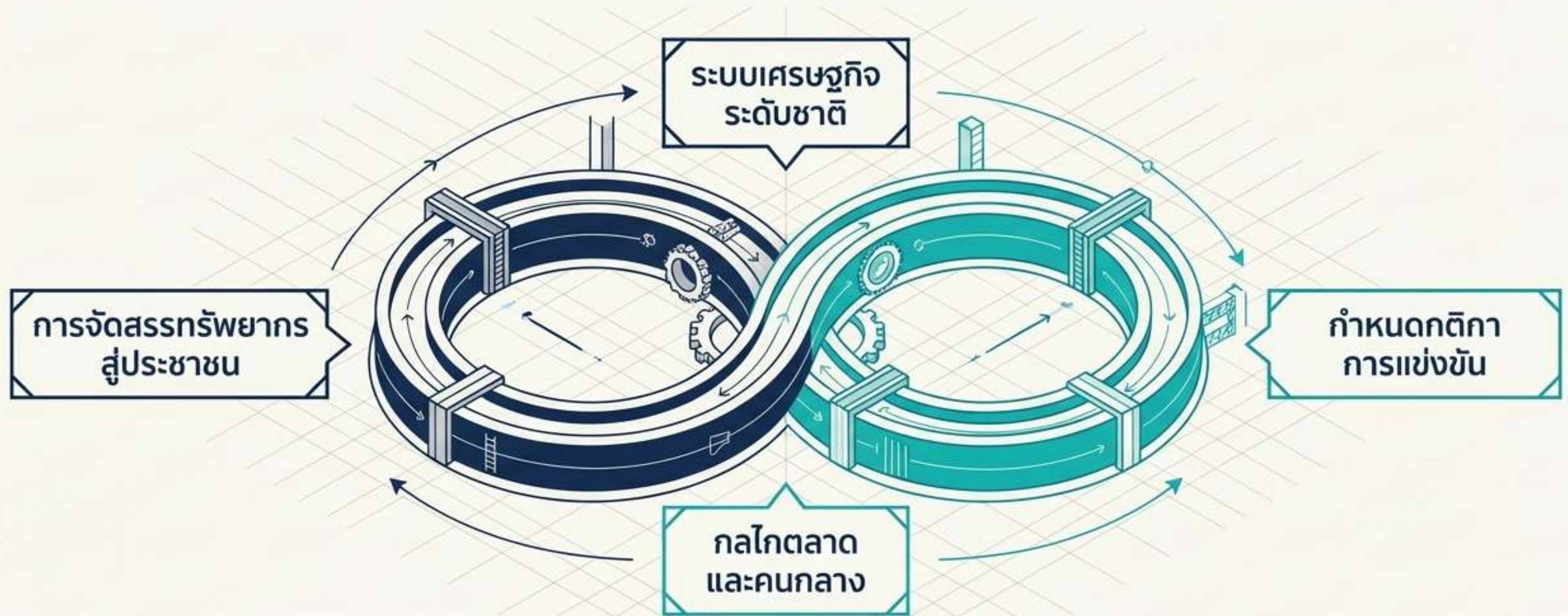

สบู่, แชมพู, เสื้อผ้า

ตารางวิเคราะห์โครงสร้างตลาด (The Diagnostic Comparison Matrix)

[BLANK]	จำนวนผู้ขาย	ลักษณะสินค้า	การกำหนดราคา	ความยากง่ายในการเข้าสู่ตลาด
แข่งขันสมบูรณ์	มาก	เหมือนกันทุกประการ	ไม่มีอำนาจ	ทำได้อิสระ
กึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด	มาก	คล้ายกันแต่ต่างกันที่यीหือ	มีอำนาจเล็กน้อย	ง่าย
ผู้ขายน้อยราย	น้อย	ต่างกันบ้าง/เหมือนกัน	มีอำนาจค่อนข้างมาก	ยาก
ผูกขาด	รายเดียว	ไม่มีสินค้าอื่นแทนได้	มีอำนาจสมบูรณ์	ยากมาก/ทำไม่ได้

บทสรุป: พิมพ์เขียวที่เชื่อมโยงถึงกัน (Synthesis: The Interconnected Blueprint)

การเข้าใจพิมพ์เขียวนี้ คือการเข้าใจว่าสังคมจัดสรรทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อตอบสนองความต้องการที่ไร้ขีดจำกัดได้อย่างไร